

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

84. An in articulo mortis sit facienda confessio laico, quando non adest Sacerdos; unde confessio, quam faciunt nautæ inter seipsos, imminente naufragio, reprobari videtur? Ex p. 5. tr. 3. res. 73.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. LXXXIV.

An in articulo mortis sit facienda confessio laico, quando non adest Sacerdos; unde confessio, quam faciunt nauata inter se ipsos, imminente naufragio, reprobari videtur? Ex part. 5. tract. 3. Ref. 73.

§. 1. **N**on desinam hic apponere verba Philippi Gamachari in *Summa Theol.* tom. 3. de Sacram. Pœnit. c. 16. ubi sic ait: Respondemus peccatorum confessionem posse aliquando fieri apud laicum, modo id prudenter, & servatis servandis, non tamen fieri eo sensu, eoque animo; ut sit vere sacramentalis; & laicus det absolutionem, id enim dicere esset hæreticum. Legatur Concilium Tridentinum *sess.* 14. c. 10. & qui peteret absolutionem à laico, esset sacrilegus, & laicus præsumens dare, fieret irregularis: probant Doctores ex cap. si quis, &c. ex *litteris*, extra de Clerico non ordinato. Potest igitur solum fieri talis confessio ad maiorem humilitatem, & contritionem, & placandam iram Dei, ad redimendam aliquam partem pœnæ peccatis debita; siquidem erubescencia, & confusio cum sit res valde diffidilis, plurimum iuvat, favente charitate, ad minuendam eiusmodi pœnam, estque magna pars pœnitentia, ut eodem loco habet S. August. Imò concedimus peccatorem non solum posse, sed aliquando etiam debere confiteri laico in articulo mortis, quando non potest ullum invenire Sacerdotem, & tamen ex hypothesi iudicat se consilio indigere ad salutem suam, nec aliud occurri consilium, quam laici viri prudentis ac probi, vel quia fortassis questio est de rebus ad lites, ad restitutionem aliquam pertinentibus, vel agitur de admonenda tertia persona, ut furtum restituat, respiciat, sibi caveat, veniam concedat, si ægrotus fuerat illi causa peccandi & perditionis; hæc enim omnia possunt fieri consilio, & ministerio laico, quale etiam est, si ægrotus offenderit alterum, & graves cum eo gesserit inimicitias, nempe ut tunc studeat, quantum in se est, ei reconciliari, sive præsentis, sive absentis, & palam id profectatur, removendo scandala, quæ olim præbuisset, ad id enim iure divino & naturali obligatur; aut si ægrotus experiatur vehementes tentationes, timeatque præsens naufragium vel præsumptionis, vel desperationis, nisi consulat virum prudentem, à quo auxilium, & consolationem accipiat, tunc enim tenetur ulcus aperire laico, si desit Sacerdos; alias non tenetur communiter. Hucusque Gamachaus. Cui adde Turrianum de Sacram. pœnit. *disp.* 23. *dub.* 1. Coninck de Sacram. *disp.* 8. *dub.* 1. *num.* 6. Hurtadum de Sacram. Pœnit. *disput.* 10. *difficult.* 1. Præpositum in 3. *part.* 9. 7. de Ministro pœnit. *dub.* 1. *num.* 20. & Jacobum Granado de Sacram. in 3. *part.* *conr.* 7. *tr.* 10. *disp.* 1. *n.* 8. qui bene observat talem confessionem ex humilitate, vel ad capiendum consilium; faciendam laico tempore mortis fieri debere non sine delectu, & maturo consilio. Imò non videtur approbare Sahagun de Villasantè in cap. decernimus, *numer.* 113. de *iudiciis*. Valquez in 3. *part.* *tom.* 4. 93. *art.* 1. *dub.* 2. *num.* 2. & ego aperte reprobo cum Marchino de peste *part.* 3. *cap.* 11. *num.* 7. Unde cum Fagundez *prac.* 2. *lib.* 7. *cap.* 31. *num.* 8. puto ineptam prorsus esse confessionem illam, quam quidam nauatè in temporalibus, & periculis extremis deficiente Sacerdote efficiunt alij alijs peccata sua confitentis, cum ne-

que valida sit, neque ad capiendum consilium necessaria, & ideo hic abusus omnino evellendus est; & eis consulendum, ut in eo periculo de salute curent, per veram contritionem.

2. Neque obstat Concilium Constantiense in Bull. Martini V. in qua condemnantur hæreses Joann. Wiclephi. & Joan. Huss. & inter alias interrogationes, quæ ibi proponuntur pro iis, qui sunt suspecti de illa hæresi, unam esse, utrum credant quod Christianus ultra contritionem cordis habita copia Sacerdotis idonei; soli Sacerdoti de necessitate salutis confiteri teneatur, & non alteri, nec laicis, quantumcumque bonis & devotis; ubi cum additur, habita copia Sacerdotis idonei, videtur indicari in absentia illius esse necessarium confiteri laico. Dicendum tamen est, argumentum à contrario sensu licet alioqui sit magni ponderis, nihil tamen valere, quando id, quod à contrario infertur, est prohibitum & definitum. Unde cum in Tridentino *sess.* 14. *cap.* 6. *can.* 10. definitum de fide sit solus Sacerdotes, non alios esse Ministros huius Sacramenti. Si quis dixerit Sacerdotes, qui in peccato mortali sunt, potestatem ligandi & solvendi non habere, aut non solos Sacerdotes esse ministros absolutionis, &c. anathema sit: nullius est momenti argumentum quod infertur à contrario, maxime quia in Concilio Constant. Bulla solam proponitur interrogatio de eo, quod ad fidem pertinet, cætera ad quæstionem Theologicam dimittens.

RESOL. LXXXV.

Quandoam obliget præceptum contritionis?

Et an; qui peccavit, teneatur præcepto affirmativo habendi contritionem de peccatis jam remissis, quoties memoria occurrunt?

Et quid, si Sacerdos administraturus sit Sacramentum, & non sit Sacerdos Confessorius, an tunc teneatur conteri de peccato, quod habet? Ex part. 5. tract. 13. & Misc. 1. Resol. 33.

§. 1. **H**ic casus erit multum plausibilis iis, qui sup. his omnibus opinionibus contentis in hac Ref. lege latam doctrinam Ref. seq. & signanter pro hac prima opinione ibi recitantur in principio, & quavis non plene sup. hoc lege tamen supra, §. ult. Ref. 69. & signanter in tom. 7. *tr.* 4. ex Ref. 56. §. Sed his. ad medium, à verf. Cam igitur. & lege etiam Ref. & 55. not. seq.

2. Prima opinio est Guillelmi Parisiensis *tract.* de pœnit. *cap.* 19. Argentina in 4. *dist.* 17. *artic.* 4. Majoris *quest.* 2. Petri Soto *lect.* 13. de pœnit. Sylvestri *verb.* *contritio*, *num.* 4. & Divi Antonini 3. *part.* *tit.* 14. *cap.* 18. afferentium, præceptum contritionis, statim ac commissum est peccatum mortale, obligare.

3. Secunda opinio est Marfilij in 4. *quest.* 12. *artic.* 1. Viguierij in *inst.* *cap.* 16. §. 4. Petri Soto ubi supra, aientium peccatorem teneri præcepto ipso contritionis in diebus festis.

4. Tertia opinio est Adriani in 4. *quest.* 3. de Confessione, & Petri Soto dicentium, peccatores obligari præcepto contritionis, quando magna aliqua calamitas populo imminet.

5. Quarta opinio est Dominici Soto in 4. *sententiar.* *dist.* 17. *quest.* 1. *art.* 6. qui docet, peccatorem teneri præcepto ipso contritionis, quando est in periculo probabili oblivionis peccatorum.

6. Quinta opinio est Suarez in 3. *part.* *tom.* 4. *disputat.* 15. *sect.* 6. Coninck *disputat.* 3. *dub.* 3. Ochagavia *quest.* 16. & aliorum, qui tenent, peccatorem teneri ante articulum mortis ad non multum differendam contritionem, postquam commissum fuerit peccatum mortale, nullum tamen